

*Czytelnikom Śląskich Aktualności Rolniczych -
tym obecnym i tym przyszłym, współpracownikom
oraz wszystkim rolnikom*

zyczę spokojnych i radosnych

*Świąt Bożego Narodzenia, spędzonych w rodzinnej
atmosferze, z nadzieją na lepsze jutro.*

Marek Dziubek

Dyrektor ŚODR

Alonek Dimeel

Przyjmujemy do druku
REKLAMY, OGŁOSZENIA,
ARTYKUŁY
SPONSOROWANE -
zgodnie z cennikiem.

Drobne ogłoszenia rolników
zamieszczamy bezpłatnie.

PRENUMERATĘ można
zamówić bezpośrednio
w redakcji lub u doradców.

Redakcja nie odpowiada za
treść reklam, ogłoszeń
i artykułów sponsorowanych.

Redakcja zastrzega sobie
prawo do dokonywania
skrótów i przetwarzania
materiałów prasowych.

**Adres wydawcy i redakcji
ŚLĄSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
ODDZIAŁ W MIKOŁOWIE**

ul. Gliwicka 85, 43-190 Mikołów, skr. poczt. 85

tel.: 32 325 01 49, 32 325 01 57

fax 32 325 01 44

e-mail: M.Hankiewicz@odr.net.pl

Redakcja:

Maurycy Hankiewicz - redaktor naczelny,
Barbara Gąsiorowska, Karina Kwaśniewska,
Bernadeta Pieter

Zdjęcie na okładce: K. Kwaśniewska - zdjęcie wykonane w pracowni florystycznej „Kurdybanek” z Łazisk Górnych

Druk: Drukarnia TOP DRUK w Łomży
Nakład: 2600 egz.

Z ŻYCIA ŚODR

- 2 Informacja z konferencji Forum Wiedzy i Innowacji
- 3 „Inkubator kuchenny jako innowacyjne wsparcie małego przetwórstwa”
- 4 Innowacyjność w chowie i hodowli królików

SPECJALIŚCI RADZA

- 6 Jakie siał odmiany jęczmienia jarego w woj. śląskim
- 8 Uprawa soczewicy jadalnej
- 10 Żywienie owiec w okresie laktacji
- 14 Listopadowe seminarium pszczelarskie
- 16 Prawnik radzi

ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

- 17 Przetwórstwo z działalnością gospodarczą lub bez
- 18 Wsparcie finansowe do systemów jakości produktów żywnościowych

ŚRODOWISKO W KTÓRYM ŻYJEMY

- 20 Rozmowa z prof. dr. hab. Janem Szyszko, ministrem środowiska

NOTOWANIA

- 22 Ceny rynkowe

SYGNAŁY

- 26 Ważna informacja dla grup producentów rolnych
- 27 Relacja z konferencji „Nauka Doradztwu Rolniczemu”

DOM I OGRÓD

- 28 Parę słów o świątecznej tradycji
- 30 Topinambur – słonecznik bulwiasty
- 32 Rola roślin strączkowych w żywieniu człowieka

UPRAWA SOCZEWICY JADALNEJ

W dzisiejszych czasach, rolnicy coraz częściej wprowadzają do uprawy w swoich gospodarstwach nowe gatunki roślin. Wprowadzane do uprawy są rośliny, z których rolnik będzie w stanie uzyskać zadawalający dochód, jak i rośliny, które poprawią strukturę gleby. W roku 2016, w powiecie częstochowskim, w gminie Mykanów, rolnik zdecydował się wprowadzić do uprawy soczewicę. Decyzja o wyborze tej rośliny była podyktowana m.in. tym, że w 2016 roku przysługiwała do tej rośliny płatność dodatkowa w ramach płatności obszarowych, w wysokości 430,49 zł do hektara (w 2017 roku jest planowane wykreślenie soczewicy z listy roślin, do których przysługuje płatność dodatkowa do roślin strączkowych) oraz to, że rolnik postanowił przystąpić do „Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego Wariantu 6. 1. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie – uprawa”, gdzie płatność do hektara soczewicy wynosi 750 zł. Rolnik uzyskał plon na poziomie 7 dt/ha. Cena, jaką można uzyskać przy sprzedaży ziarna soczewicy, to około 3 zł/kg.

W ostatnich latach, ziarno soczewicy jest w coraz bardziej popularnym źródłem białka w diecie Polaków. Zawartość białka ogólnego waha się od 28 do 33% (wpływ na zawartość białka mają między innymi warunki uprawowe). Ziarno soczewicy jest źródłem aminokwasów egzogennych: leucyny, lizyny, fenyloalaniny i waliny. Ziarno charakteryzuje się niską zawartością tłuszczu na poziomie 1-2%. Soczewica zawiera również witaminy z grupy B, witaminę A, C i PP oraz mikroelementy: magnez, fosfor, potas, wapń, sód i żelazo. Zawiera także beta-karoten oraz cynk, który odgrywa kluczową rolę w metabolizmie. W porównaniu do innych roślin strączkowych, soczewica charakteryzuje się niską ilością substancji antyżywniowych. Dużą zaletą tej rośliny jest to, że ziarno nie wymaga moczenia przed gotowaniem.

Soczewica należy do plemienia wykowatych. Należy pamiętać, że kiełkujące nasiona pozostawiają liście w glebie, w związku z czym należy siać nasiona dostatecznie głęboko (na głębokość około 4-6 cm). Liście są parzystopierzaste, a łodyga wiotka. Odmiany uprawne soczewicy należą do dwóch podgatunków: formy drobnonasiennej o masie tysiąca nasion wynoszącej 30 g, formy wielkonasiennej o masie tysiąca nasion równej 60 g.

Przy uprawie soczewicy, ważny jest wybór odpowiedniego stanowiska. Roślina ta lubi gleby średnio zwięzłe (gleby kompleksu pszennego wadliwego, żytniego bardzo dobrego i dobrego, o pH od 6,0 do 6,5). Uprawiając soczewicę na zbyt żyznej glebie, opóźnimy dojrzewanie rośliny (w wyniku intensywnego rozrostu części wegetacyjnych). Przedplon dla tej rośliny mogą stanowić zboża. Należy unikać uprawy soczewicy po roślinach strączkowych, ze względu na występowanie zjawiska zmęczenia gleby, czy obniżenie aktywności brodawek korzeniowych.

Przygotowanie stanowiska dla soczewicy po zbiorze przedplonu, to przede wszystkim zabiegi odchwaszczające pole (ze względu na bardzo wolny wzrost roślin w początkowej fazie). Bezpośrednio przed siewem wystarczy wykonać zabiegi doprawiające stanowisko (włótkowanie i bronowanie). Wczesną wiosną, należy zastosować nawożenie mineralne w ilości 60-80 kg/ha P_2O_5 i 60-120 kg K_2O . Przed siewem należy zastosować od 15 do 30 kg N na hektar.

Ważne jest, aby rozpocząć uprawę soczewicy wysokiej jakości materiałem siewnym. Spośród krajowych odmian dostępne na rynku są dwie: Anita i Tina wyhodowane przez „Spójnię” (Hodowla i Nasiennictwo Ogrodnicze w Śremiu). Termin siewu dla soczewicy to III dekada marca – II dekada kwietnia. Należy pamiętać, że opóźniony siew skutkuje obniżeniem plonu (2 tygodniowe opóźnienie wysiewu może obniżyć plon o 30%). Na 1 m² wysiewamy od 200 (formy wielkonasienne) do 250 nasion (formy drobnonasienne).

Zwalczanie chwastów dwuliściennych można wykonać od 1 do 5 dnia po siewie, zarejestrowanymi do stosowania w soczewicy herbicydami dogłębowymi. W zależności od potrzeb, w późniejszym terminie, może okazać się konieczne wykonanie zabiegu herbicydem na chwasty jednoliścienne lub dwuliścienne.

Spośród chorób występujących w uprawie soczewicy najgroźniejsza jest zgorzel siewek, wywołwana przez grzyby z rodzaju *Fusarium*. Wpływ na przebieg choroby mają warunki klimatyczne: niska wilgotność i wysoka temperatura, sprzyjające rozwojowi choroby. Poprzez zaprawianie nasion można zminimalizować występowanie tej choroby.

Soczewica dojrzewa nierównomiernie i często wylega. Z tego względu, w przypadku zbioru jednoetapowego, przeprowadza się desykcję roślin. Nasiona po zbiorze należy dosuszyć do wilgotności poniżej 15%.

Źródło:

1. Magdalena Kuźmicka – „Soczewica w Polsce – odkrywamy sekrety agrotechniki” <http://www.rynek-rolny/>,
2. Marcin Kozak, Ewa Janeczek - „Soczewica roślina nie całkiem zapomniana”. <http://www.ppr.pl/>
3. <http://dietetycy.org.pl>

Olga Susek
PZDR w Częstochowie
Zdjęcia: O. Susek

